

En nyhed fra [DANSK ARBEJDER IDRÆTSFORBUND](#)

Et historisk tilbageblik på DAI-stiftelse 19. maj 1929.

Offentliggjort: 16.05.2019

DAI fylder den 19. maj i år 90 år og et lille historisk tilbageblik må være på sin plads.

Det var ikke nogen tilfældighed, at Dansk Arbejder Idrætsforbund blev stiftet i 1929. I udlandet havde man allerede i en del år kendt arbejder-idrætsbevægelsen. I 1913 stiftedes i Gent i Belgien det internationale arbejderidrætsforbund, og i 1920 blev grundstene for "Socialistisk Arbejder Sport Internationale, SASI" lagt i Luzern. SASI blev senere hen til det nuværende CSIT.

Det var overalt de samme tanker og idéer, der var bærende for den ny idrætsbevægelse. Man ønskede idrætten demokratiseret og en idræt, der ikke ensidigt arbejdede med konkurrence for øje. Idrætten skulle få den brede befolkning ud på sportspladserne, idrætten skulle være en kulturbevægelse, der arbejdede hånd i hånd med arbejderklassens øvrige organisationer på det sociale og kulturelle område.

De første arbejderklubber.

Den første arbejderidrætsklub var Arbejdernes Bicycle Club (ABS), der blev stiftet i 1884. Den første arbejderidrætsklub med rod i det faglige arbejde var Typografernes Sportsklub, der blev stiftet den 13. marts 1887 i Rømersgade 22 i København (hvor Arbejdermuseet nu har til huse). Klubbens første aktivitet var øvelser i kricketspil og senere føjedes fodbold på klubbens program.

Andre fag-boldklubber fulgte umiddelbart efter: Skomagerne, tobaksarbejderne og skrædderne.

Modstand mod DIF's borgerlige og militaristiske dominans.

Den første debat angående nødvendigheden af arbejderidrættens organisering under en eller anden form startede i 1922, hvor Dansk Idræts-Forbund fik en ny ledelse, der med formanden generalmajor H. Castenschiold i spidsen understregede overklassens og militærets dominans. Inden for den socialdemokratiske presse og i arbejderidrætsklubberne fandt man det nu nødvendigt at få dannet flere klubber, og som overbygning herpå skabe en sammenslutning af arbejderklubber fra hele landet.

Den første sammenslutning.

I 1920-eren eksisterede der bl.a. en række småklubber i København, der i 1926 slog sig sammen i "Småklubbernes Sammenslutning", der senere hen (i februar 1929) blev til "Arbejdernes Boldspil Union". Men arbejdersporten krævede med sin store udvikling andre idrætsgrene end boldspil på programmet, og man så sig nødsaget til at danne et idrætsforbund, der skulle tage sig af disse opgaver.

Socialdemokratiet presser på.

Socialdemokratiet havde længe været lidt tilbageholdende overfor at støtte dannelsen af et idrætsforbund som en direkte modpol til Dansk Idræts-Forbund men ændrede pludselig sin opfattelse i slutningen af 1928. Enkelte kilder anfører, at dette skyldes en kraftig opfordring fra

Socialistisk Arbejder Internationale om at støtte den socialistiske idrætsbevægelsen med truslen om, at kommunisterne ellers ville forsøge at vinde fodfæste gennem idrætsbevægelsen.

DAI's stiftelse er en kendsgerning.

Et tremandsudvalg bestående af overretssagfører Einer Krenchel, Carl Faxøe (formand for landets daværende største arbejderidrætsklub AIK København) samt sportsredaktøren Aage Hermann på avisen "Social-Demokraten" blev nedsat i starten af 1929, og i maj måned var udvalget klar til at indbyde til kongres og stiftende generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Odense 1. Pinsedag søndag, den 19. maj 1929.

Tilstede på kongressen var ca. 50 repræsentanter for idrætsklubber landet over samt repræsentanter for DuI og DsU, og med alle stemmer mod tre blev Dansk Arbejder Idrætsforbund dannet og Aage Hermann valgt som DAI's første formand.

Dermed var Dansk Arbejder Idrætsforbund stiftet, og fra daværende statsminister Th. Stauning kom følgende telegram:

"For den Hilsen og Efterretning, De telegraferede til mig fra Odense-Kongressen, takker jeg. Jeg ønsker det nye Arbejder-Idrætsforbund Held til Arbejdet og føler mig overbevist om, at denne Organisation vil kunne yde sit store Bidrag til Arbejderklassens fysiske Opdragelse og til derigennem at skabe Betingelser for den fortsatte aandelige Rejsning og kulturelle Højnelse.

Jeg hilser Arbejdernes Idrætsfolk velkommen til Arbejdet og véd, at deres Bestræbelser vil føre nye Skarer ind i Idrættens Organiserede Liv, ikke for at splitte, hvad der er godt, men for at samle fælles Interesser om fælles Arbejde, frigjort for militaristiske og andre uvedkommende Hensyn.

Th. Stauning."